

Bergamasco I Sverige

I det här numret:

Bergamasco—två färger, många toner	Sid 1
Italienresa	Sid 3
Nya regler	Sid 4

Årsmöte och berga-
mascoträff i
Ödeshög -
12-13 juni
Se s. 5

Bergamasco—två färger, många toner

En valp föds alltid helt svart, eventuellt med en vit bläs eller vita tår, eller svart med grå fläckar. Dessa grå fläckar kan variera mycket på en nyfödd valp. Ibland är det svarta mer eller mindre utspritt grått över hela kroppen. Alla valpar som har den minsta fläck av grått är merle och skall registreras som detta. OBS! Lite grånad på nosen strax efter födseln är dock något helt annat. Merle är en semiletal gen och får inte förekomma i dubbel uppsättning. Man måste således hålla reda på sin valps födelsefärg.

Bild: En kull med en svart mamma och merle pappa.

BIS har tidigt överenskommit med SKK om att alla svenskfödda valpar ska registreras som antingen svart eller grå merle. I andra länder kan alla olika färgbeskrivningar förekomma vilket gör det svårare att säkert urskilja merle.

Förutom Eumelamin, som ger den svarta färgen, och merlegen som ger de grå fläckarna i den svarta pälsen, så förekommer det även en greyinggen hos rasen. Den innebär att den svarta pälsen hos en valp successivt förändras till helt grått.

Bild: En svart hund med greyinggen.

Detta syns ofta väldigt tidigt på valpens nos. I många andra länder registreras dessa valpar som grå. Detta får dock inte förväxlas med merle. Genetiskt är de fortfarande svarta och kan paras med merle.

Greyingenen kan även finnas hos en merle Bergamasco. Detta innebär att de tydliga merlefärgerna flyter ihop genom att de svarta partierna blir mer grå.

Bild: Merle tik med greyinggen (t.h.)

Merle hund med greyingen.

En merlefärgad Bergamasco utan greyingen har klara, distinkta skillnader i de svarta och grå fälten

Rasstandarden omfattar fler detaljrestriktioner gällande pälsfärg som får anses vara rashygieniska säkerhetsåtgärder kopplat till merlegen.

Fawn- eller Isabellafärgade bergamasco är helt förbjudna. Fawn och Isabella (feomelamin) kan dölja en merlegen så förbudet är viktigt att efterleva. Däremot får det förekomma schatteringar av dessa färger i den för övrigt svarta pälsen. Pälsfärgen längst intill skinnet ska dock alltid vara svart.

(Anita Lindquist)

Bergamascons ögon

En unik egenskap hos Bergamasco, som skiljer sig från många andra raser, är att ögonen tenderar att bli mörkare med åldern. Detta kan vara kopplat till hormonfaktorer eftersom färgökningen kan ses efter första löpet, särskilt efter första kullen.

Den vanligaste ögonfärgen på Bergamasco är kastanjebrun, men nyansen varierar från haselnötsbrun till mörkbrun. Ögonfransarna är särskilt långa så att de kan lyfta håret som faller från pannan ner över ögonen.

Bergamascon har en unik förmåga att bedöma människor och avgöra hur man kan interagera med både familjemedlemmar och främlingar. Även om de kan framstå som distanserade, är de alltid vaksamma. Bara för att ögonen inte syns betyder det inte att de inte har koll.

(Donna deFalcis)

Italienresa

Nu har det kommit en liten hane till Sverige. Jag åkte till Italien den 14/2 för att hämta lilla Ozzy. Jag tänkte att dela med mig lite av min resa. Klockan 03.15 åkte jag hemifrån, planet skulle lyfta kl 07.45. Men när jag kom till Landvetter hade de ändrat covidreglerna på natten så jag fick inte åka med. In till stora staden Göteborg och ta nya tester, max fyra timmar gamla. Det fjärde testet på fem dagar. Sagt och gjort, och jag åkte kl 12.00 mot Italien. Nästan en hel dag förlorad i planeringen. Ja, ja, det går att trycka ihop schemat. Eftersom jag missade planet var min betalda hyrbil borta när jag kom för att hämta den. Fick gå till en annan firma och hyrde mig en crosscountrybil. Han tyckte nog synd om mig, för jag fick den otroligt billigt. Åkte till hotellet i en rasade fart. Italienare kör som de lever. Snabbt och intensivt. Tur, tut. Blink, blink..

På söndagkvällen sms:ade jag uppfödaren Piervez (Pierangelo). Han sa "kom, bara kom, äntligen är du framme". Världens lilla sötaste valp fick jag träffa. Blev förälskad direkt. Pierangelo pratar dålig engelska, men både han och jag är väldigt bra på kroppsspråk. Fick goda råd om handhavande av denna underbara ras. Ju mer bergamascon får tänka själv och blir stärkt i sin roll, desto mer vaktar den och utvecklas. Han förklarade för mig hur viktigt det är att lukta i öronen, plocka bort allt hår som växer ut. Jag förklarade då hur jag brukar rengöra Yda-Las öron, med öronrens. Många skratt och mycket kroppsspråk. Pierangelos fru pratar engelska, ungefär lika bra som jag. Hon skratade så tårarna rann. Ja, hur förklarar man öronrens...

Pälsvård enligt Pierangelo: det är viktigt att bergamascon har flocks på benen. Han studerade korten på Yda-La mycket noga. Pierangelo säger att detta är en hund som ska vara utomhus. Bergamascon får bättre päls och blir än mer stabil då. Om jag ska ställa ut Ozzy ska han upp och stå på bordet varje dag, så han kan glänsa när det är dags. Det är bara valpar som får bo inne i staden. Resten av hundarna är på en farm. Jag blev noga kontrollerad. Jag tänkte: "Undrar om jag duger?". Det var många frågor att besvara, bl.a. om jag skulle ha lilla Ozzy i min säng. Ingen sängkammarkamrat, alltså. När vi hade pratat en stund frågade Pierangelo om jag ville följa med till hans farm. Frugan förklarade för mig att det är ett godkännande.

På måndagen var jag på Allevamento del Lupercali, hos Lele. Så god och så kunnig. Hon pratade om urbergamascon och att vi inte får stirra oss blinda på det ena eller andra, utan allt skall ha en jämvikt. Bergamascon ska vara en tyst hund som jobbar med hjärnan i stället för rösten. Detta är ingen hund för nybörjare. Absolut ingen första-hund. Lele tar högst tre kullar per år och följer upp varje valp. Så, som köpare till hennes valpar vill hon ha ett nära samarbete fortsättningsvis. Varje Bergamasco är sin egen artist, har sin egen personlighet. Och vi bör fråga våra hundar hur de vill utvecklas. Alla är olika. Hon säger samma som Piervez, att alla uppfödare i Italien har börjat samarbeta för att rädda rasen.

Lele visade mig bergamascon ur olika åldersgrupper, allt från ett till tretton år. Helt ljuvliga. Hon klipper ner sina Bergamascon när de blir äldre.

Tyvärr kändes det som för kort tid, skulle vilja stanna i flera dagar eller veckor.

På tisdag morgon står jag utanför Pierangelos hus. Allt är Covid- och inbrottssäkert. Höga staket och grind med ringklocka på. Även elstaket runt valphagen mot tjuvar.

Jag står och väntar utanför kl 07.50, ringer på klockan kl. 8.00 och ingenting händer.

Väntar och väntar... Plötsligt öppnar sig en stor grind bredvid där jag står och Pierangelo ropar "la macchina, okej"?

Jag hämtar bilen och kör ner i underjorden, under deras jättehus. Han tar fram flygburen och börjar sätta in den i min bil. Den passar inte riktigt tycker han och då får jag se det italienska temperamentet.

Ozzy plockas fram och vi går igenom honom. Tittar på tänder, svans, tassar, kroppshållning, öron, ögon, ansikte, stop, nos, vinklar och päls. Allt granskas noga och uppvisas mycket professionellt. Lilla Ozzy läggs in i buren efter traditionellt fotograferande av valpköpare. Så bär det iväg till farmen.

Återigen kommer jag till höga murar och järngrindar. När jag kommer in möts jag av tre bergamasco, underbart vackra hundar. Pierangelo berättar att dessa hundar har vunnit flera utställningar och är hans stoltheter. På farmen har han anställda som tar hand om hundarna. Det var tur för mig för lilla Ozzy hade både kissat och kräcks i buren. Jag fick en ny visning om hur en bergamasco ska se ut. Sedan bar det vidare till en hundmatsfabrikant där jag fick se hela produktionen. (Så får vi se om jag blir generalagent för italiensk hundmat.)

Nu var det bara hemresan kvar och den var en helt egen historia. Min största oro var att inte få åka med efter nya tester. Men hem kom vi.

Känner stor tacksamhet för all kunskap de delade med sig av, dessa två stora och kunniga uppfödare.

Tack till Piervez för denna underbara valp.

(Ellika Malmqvist)

Nya regler för att meritera bergamasco (mer info om detta i nästa blad)

FCI har beslutat om nya regler för att meritera bergamasco. Det innebär att de antingen behöver fler CACIB, fyra stycken eller göra ett vallanlagsprov och erhålla två CACIB i två länder och för två olika domare, för att erhålla C.I.B (Tidigare Int. Uch). För att tävla i bruksklass och kunna erhålla C.I.B, krävs bedömning Good på Svenska Kroppsvallares anlagstest.

FCI-NHAT är ett anlagstest som syftar till att beskriva de viktigaste karakteristiska egenskaper som alla vallande raser har gemensamt: Intresse för en flock av djur, viljan att samarbeta med sin förare, driften att kontrollera flockens rörelser, den naturliga viljan att söka balanspunkten mitt emot sin förare för att bättre kontrollera flocken.

Instinkt för vallning är en komplex blandning av nedärvda egenskaper och förmåga som gör en hund användbar till att kontrollera en flock. Det är ett stereotypiskt, instinktivt och funktionellt beteende hos vallhundar, som inte är ett resultat av inläring eller erfarenhet.

För att erhålla C.I.E krävs fyra CACIB i tre olika länder av tre olika domare.

International Beauty Champion C.I.B. (motsvarar tidigare Int UCh) bergamasco.

Två CACIB utdelade i två länder av två domare samt bruksprovsmérit (se SE UCh) Minst ett år och en dag ska ha förflutit mellan första och sista CACIB. För bergamasco gäller samma provmerit som för deltagande i bruksklass.

International Show Champion C.I.E. bergamasco:

Fyra CACIB utdelade i minst tre länder av minst tre domare. Minst ett år och en dag ska ha förflutit mellan första och sista CACIB.

(Ingela Andersson)

www.kroppsvallarna/aktivitet

Rasklubben BIS

Ordförande: Ingela Andersson
Vice ordförande: Urban Dufva
Sekreterare: Katarina Hallefjord
Kassör: Hans Lindquist
Avelsansvariga: Anlta Lindqvist, Katarina Szabo
Övriga ledamöter: Inger von Silvers, Magdalena Larsson

E-post: Info@bergamasco.se
Ansv. Utg. för BIS-Bladet:
 Katarina Hallefjord
Tel: 070-2783011

Rebel coat – Heart of gold

Vi finns på nätet:
www.bergamasco.se

Rasklubben Bergamasco i Sverige

(BIS) startade i april 2007. Den är en klubb för den alpina herdehundsrasen Pastore Bergamasco. Klubben syftar till att främja en sund avel och att öka intresset för rasen i Sverige. Man skall tillvarata anslutna bergamascoägarers intresse i frågor om rasen.

Djurvårdsaspekter vid hobbyvallning med hund – med fokus på fåret

Ett mycket intressant seminarium om hur fåren upplever vallning med hund.

Sammanfattningsvis kan man säga att de har inte lika roligt som hunden.

<https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvalfard/kurser-och-seminarier/webbutbildningar/>

Bergamascoträff

Trots pandemin lyckades vi ju genomföra en bergamascoträff förra året. Vi hoppas naturligtvis att vaccinationer och sommarvädret ska göra det möjligt med en ny träff detta år. Dessutom har vi fått tillåtelse att skjuta på årsmötet, bara det genomförs före halvårsskiftet.

Så, följande är planerat:

Platsen blir Ödeshög, helgen 12-13 juni. Vi håller till i Ödeshögs hundklubbs stuga. Upplägget blir lite enklare än förra året, på så sätt att alla ordnar eget boende.

Mer information kommer till alla medlemmar i maj, men boka in helgen redan nu.

Sista ordet kommer naturligtvis pandemin ha, men vi kan ju inte sluta planera...

Om det inte skulle gå att genomföra träffen kommer årsmötet att ske digitalt.

